
Meddelandeblad

Mottagare:
Socialnämnder eller motsvarande, handläggare och
chefer för verksamheter som ger stöd till personer med
funktionsnedsättning inom LSS

Nr 9/2022
December 2022

Nya bestämmelser om personlig assistans i LSS

Inledning

Den 1 januari 2023 träder nya och ändrade bestämmelser om personlig assistans i kraft i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. De handlar i korthet om följande.

- Ett nytt grundläggande behov införs i 9 a § första stycket 6 LSS som avser stöd på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga skada.
- Ett nytt grundläggande behov införs i 9 a § första stycket 7 LSS som avser stöd som avser egenvård på grund av vissa medicinska tillstånd.
- Kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser ska enligt 9 a § andra stycket LSS beaktas som en del av grundläggande behoven personlig hygien, måltider, av- och påklädning och kommunikation med andra.
- Det införs en bestämmelse i 9 f § andra stycket LSS som reglerar hur föräldraansvaret ska beaktas vid bedömningen av ett barns rätt till personlig assistans och i vilka fall något föräldraansvar inte ska beaktas.
- Den tidigare 65-årsgränsen i 9 b § LSS avseende förutsättningarna för personlig assistans efter viss ålder höjs till 66 år.
- En ny bestämmelse införs i 9 g § LSS som anger att personlig assistans inte lämnas för sjukvårdande insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL.

Det här meddelandebladet redogör kort för innehållet i de nya lagbestämmelserna. Texten i meddelandebladet är huvudsakligen en sammanställning av tre propositioner:

- proposition 2021/22:181 Justerade åldersgränser i pensionssystemet och i kringliggande system
- proposition 2021/22:214 Stärkt rätt till personlig assistans – grundläggande behov för personer som har en psykisk funktionsnedsättning och ökad rättssäkerhet för barn
- proposition 2021/22:244 Stärkt rätt till personlig assistans vid behov av egenvård

Bestämmelser som införs den 1 januari 2023

9 g § LSS

Bestämmelser som ändras den 1 januari 2023

9 a–b, 9 f §§ LSS

Ändringar i de grundläggande behoven

I 9 a § första stycket LSS görs det ändringar gällande rätten till personlig assistans för grundläggande behov. Ändringarna består bland annat i att behovet annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade tas bort. Ändringarna innebär också att de grundläggande behoven räknas upp i punktform och att två nya grundläggande behov införs genom första stycket sjätte och sjunde punkterna.¹

Med grundläggande behov avses i 9 a § LSS

1. andning,
2. personlig hygien,
3. måltider,
4. av- och påklädning,
5. kommunikation med andra,
6. stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom, och
7. stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa.²

Stöd på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga skada

Det nya grundläggande behovet i sjätte punkten avser stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom.³

Stöd som omfattas av den punkten har hittills beviljats inom ramen för det grundläggande behovet ”annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade”. Det har då varit fråga om sådan aktiv tillsyn av

¹ Se prop. 2021/22:214 s. 67 och prop. 2021/22:244 s. 64 f.

² Se 9 a § första stycket LSS.

³ Se 9 a § första stycket 6 LSS och prop. 2021/22:214 s. 67.

övervakande karaktär som har sin grund i den enskildes psykiska funktionsnedsättning och som behövs för att begränsa allvarliga konsekvenser av den enskildes riskbeteende.⁴

Det nya grundläggande behovet utökar rätten till personlig assistans genom att kravet på ingående kunskaper om den funktionshindrade tas bort. I övrigt har det nya stödet samma innebörd som aktiv tillsyn av övervakande karaktär har haft i den praktiska tillämpningen. Lagändringen innebär inte på något sätt någon inskränkning av rätten till personlig assistans.⁵

Stödet ska grundas på den enskildes psykiska funktionsnedsättning

Det krävs, i likhet med vad som har gällt hittills, att behovet av stöd grundas på den enskildes psykiska funktionsnedsättning. Stödet syftar således inte till att förebygga farliga situationer som skulle kunna uppstå på grund av en fysisk funktionsnedsättning hos den enskilde. På samma sätt som tidigare får det ytterst avgöras i rättstillämpningen vad som ligger i begreppet psykisk funktionsnedsättning.⁶

Det nya grundläggande behovet avser situationer där den enskilde till följd av sin psykiska funktionsnedsättning behöver stöd för att begränsa risken för att han eller hon fysiskt skadar sig själv, andra personer eller egendom. Det spelar inte någon roll hur den enskildes riskbeteende betecknas. Vid bedömningen kan det till exempel beaktas om den enskildes beteende är utagerande, impulsstyrt eller självskadande. Avsaknad av insikt om vad som är farligt, avsaknad av konsekvenstänkande och rymningsbenägenhet kan också ha betydelse vid bedömningen.⁷

Behovet av förebyggande stöd kan, på samma sätt som har gällt hittills för aktiv tillsyn i den praktiska tillämpningen, vara begränsat till enskilda aktiviteter eller situationer. Det finns således inte något krav på att behovet ska finnas under hela eller en stor del av den enskildes vakna tid. Däremot ska stödet även fortsättningsvis ges löpande under den tid som behovet finns. Det är med andra ord inte fråga om ett stöd i form av punktinsatser.⁸

Stödet ska vara personligt utformat

Det förebyggande stödet ska vara personligt utformat. Det innebär inte någon ändring i fråga om vilka hjälpåtgärder som kan utföras inom ramen för det grundläggande behovet. De hjälpåtgärder som har utförts under benämningen tillsyn kan således också utföras under benämningen förebyggande stöd. Det förebyggande stödet kan till exempel handla om hjälp för att skapa begriplighet och förutsägbarhet i tillvaron för den enskilde eller för att minska oro eller upplevelser av vanmakt hos honom eller henne.⁹

Bestämmelsen innebär inte heller någon ändring av vad som avses med uttrycket ”fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom”. Med ”fysiskt skadar sig själv” avses situationer där den enskilde agerar på ett sätt som gör att han eller hon kommer till fysisk skada. Det är således inte enbart

⁴ Se prop. 2021/22:214 s. 67 f. som jämför med HFD 2020 ref. 7 p. 27–30.

⁵ Prop. 2021/22:214 s. 68.

⁶ Se prop. 2021/22:214 s. 68 som jämför med HFD 2015 ref. 46.

⁷ Se prop. 2021/22:214 s. 68.

⁸ Prop. 2021/22:214 s. 68.

⁹ Se 9 a § första stycket LSS och prop. 2021/22:214 s. 68.

självskadande handlingar som avses. Stödet kan exempelvis behövas för att förebygga att den enskilde försöker springa rakt ut på en trafikerad väg.¹⁰

Stödet syftar, i likhet med vad som har gällt hittills, till att begränsa risken för allvarliga konsekvenser. En risk för att ett barn rivs eller nyps är inte en tillräcklig allvarlig konsekvens för att motivera det förebyggande stödet. Stödet syftar inte till att förebygga beteenden som på ett mer indirekt sätt skulle kunna medföra en risk för skada i framtiden, till exempel genom kontakter på internet. Riskbedömningen ska göras på samma sätt som tidigare, vilket innebär att det även fortsättningsvis ska finnas en tydlig risk för skada i det enskilda fallet. Det ska finnas ett behov av frekventa ingripanden för att minska risken för att farliga situationer uppstår eller för att hantera sådana situationer.¹¹

Det finns inget stöd för att använda våld eller tvång i LSS

I det förebyggande stödet ingår liksom tidigare att ingripa på ett personligt utformat sätt för att minska risken för skada när en farlig situation väl har uppstått. Det kan till exempel vara genom ett anpassat bemötande för att ”varva ned” den enskilde. LSS är dock inte någon tvångslagstiftning, vilket innebär att åtgärder som inbegriper våld eller tvång mot den enskilde inte kan utföras i form av personlig assistans enligt LSS. Bestämmelsen innebär inte någon ändring vad gäller den personliga assistentens möjligheter att ingripa mot den enskilde för att förhindra att han eller hon skadar sig själv, någon annan eller egendom. Även fortsättningsvis gäller således att det är bestämmelserna om nödrätt, nödvärn och samtycke i 24 kap. brottsbalken samt principen om social adekvans som sätter gränserna för den personliga assistentens möjlighet att ingripa med våld eller tvång mot den enskilde utan straffrättsligt ansvar för brott mot liv och hälsa eller mot frihet och frid i 3 och 4 kap. brottsbalken.¹²

Den personliga assistenten behöver vara nära den enskilde för att löpande kunna bedöma vilket stöd som behövs och för att kunna ingripa om en farlig situation skulle uppstå. Eftersom stödet syftar till att förebygga direkta risker för fysisk skada krävs det liksom tidigare att assistenten hela tiden ska ha uppsikt över den enskilde och befinna sig i hans eller hennes omedelbara närhet.¹³

Stöd som avser egenvård på grund av vissa medicinska behov

Det nya grundläggande behovet i sjunde punkten avser stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa. Något krav på ingående kunskaper om den funktionshindrade finns inte vad gäller det nya stödet.¹⁴

Behovet av stöd ska finnas löpande under större delen av dygnet. Med löpande under större delen av dygnet avses en period utan avbrott om mer än 12 timmar. Tidsangivelsen avser behovet av stöd i sig oavsett hur behovet tillgodoses. Om behovet av stöd under en del av dagen tillgodoses i en annan

¹⁰ Se prop. 2021/22:214 s. 68 f. som jämför med HFD 2020 ref. 7 p. 28 och RÅ 2010 ref. 17.

¹¹ Se prop. 2021/22:214 s. 69.

¹² Se prop. 2021/22:214 s. 69.

¹³ Prop. 2021/22:214 s. 69.

¹⁴ Se 9 a § första stycket 7 LSS och prop. 2021/22:244 s. 65.

verksamhet, till exempel skola eller daglig verksamhet, krävs det således inte att de kvarvarande timmarna når upp till tidsangivelsen för att vara assistansgrundande.¹⁵

Fara för den enskildes liv eller annars en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa

Stödet förutsätter att det medicinska tillståndet medför antingen fara för den enskildes liv eller annars en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa. Det innebär att uttrycket medicinskt tillstånd avser somatiska tillstånd. Stödet avser fall där det finns en direkt och konkret risk för den enskildes liv eller hälsa. Det bör finnas en påtaglig risk för att ett uteblivet stöd direkt kan leda till ett livshotande tillstånd, till akuta skador eller till att det medicinska tillståndet omedelbart förvärras. Det kan till exempel röra sig om en risk för skador i samband med epilepsianfall eller för att det kan uppstå en situation där den enskilde behöver akut vård. Stödet förutsätter således att det finns en påtaglig risk för att det kan uppstå situationer som behöver hanteras omedelbart. Risk för en gradvis försämring av hälsotillståndet eller en mer långsiktig risk för den enskildes liv ger däremot inte rätt till stödet. Med hänsyn till att risken för den enskildes hälsa ska vara allvarlig bör inte risker för obetydliga skador ligga till grund för stödet. Ett exempel på ett medicinskt tillstånd som skulle kunna berättiga till stöd är grav epilepsi. Det är dock inte möjligt att göra någon uttömmande uppräkningslista av vilka typer av medicinska tillstånd som skulle kunna omfattas av stödet.¹⁶

Stödbehovet kan avse såväl praktiska åtgärder som sådan uppsikt som behövs för att kunna ingripa om situationen kräver det. För att hälso- och sjukvårdsåtgärder som avser ett medicinskt tillstånd ska kunna vara assistansgrundande förutsätts att det är fråga om egenvård enligt lagen (2022:1250) om egenvård. Med sådan egenvård avses en hälso- och sjukvårdsåtgärd som behandlande hälso- och sjukvårdspersonal har bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av någon annan. Det krävs att det klart framgår av beslutsunderlaget att hälso- och sjukvårdspersonal har gjort en sådan bedömning. Egenvård utförs utanför tillämpningsområdet för HSL. Delegerad hälso- och sjukvård utförs inom ramen för HSL och kan därför inte vara assistansgrundande.¹⁷

Krav på närhet

För att löpande kunna bedöma vilken hjälp som behövs och för att kunna ingripa omedelbart om en kritisk situation skulle uppstå behöver den personliga assistenten vara nära den enskilde. Eftersom stödet avser fall där det medicinska tillståndet medför fara för den enskildes liv eller annars en överhängande och allvarlig risk för den enskildes hälsa krävs det att assistenten hela tiden ska ha uppsikt över den enskilde och befinna sig i hans eller hennes omedelbara närhet. Kraven på omedelbar närhet innebär att den personliga assistenten i princip bör befinna sig i samma rum som den enskilde. Det bör således inte anses vara tillräckligt att den personliga assistenten befinner sig på höravstånd i ett annat rum i bostaden.¹⁸

¹⁵ Se prop. 2021/22:244 s. 65.

¹⁶ Se prop. 2021/22:244 s. 65 f.

¹⁷ Se 2 § lagen om egenvård och prop. 2021/22:244 s. 60 f. och 66 som hänvisar till HFD 2021 ref. 11 p. 21–24.

¹⁸ Se prop. 2021/22:244 s. 66.

Hjälpbehov som bör ges företräde

Ett hjälpbehov kan samtidigt omfattas av sjunde punkten och något av de andra grundläggande behoven. Om det är fråga om andning eller måltider i form av sondmatning ligger det i sakens natur att det är dessa behov som bör ges företräde och beaktas i första hand. Om det däremot skulle handla om något annat grundläggande behov bör specialregleringen i sjunde punkten ges företräde.¹⁹

Behov av kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser

Det införs också en ny bestämmelse i 9 a § andra stycket LSS som anger att om den enskilde på grund av en psykisk funktionsnedsättning behöver kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser för att han eller hon själv ska klara att tillgodose något av de grundläggande behoven personlig hygien, måltider, av- och påklädning och kommunikation med andra ska sådana insatser beaktas som en del av hjälpen med det grundläggande behovet. Det innebär att en person med psykisk funktionsnedsättning kan få personlig assistans för kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser som syftar till att få personen att själv tillgodose något av de angivna grundläggande behoven. Hjälpen är då inte av praktiskt slag eftersom personen i fråga rent fysiskt har förutsättningar att sköta det grundläggande behovet. Hjälpen måste emellertid vara av kvalificerad natur och innebära något mer än vägledning, påminnelser och instruktioner. Ett mer allmänt stöd ska inte beaktas, men kan däremot vara ett annat personligt behov. Sådant kvalificerat stöd som avses i bestämmelsen har hittills lämnats inom ramen för det grundläggande behovet annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade. Vilka former av hjälp som ingår i stödet ändras inte genom den nya bestämmelsen.²⁰

Kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser är inget eget grundläggande behov

Det finns inte något krav på ingående kunskaper om den enskilde vad gäller sådana kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser som avses i andra stycket. Sådana insatser ska beaktas som en del av det grundläggande behov som de avser att tillgodose. Insatserna är således inte ett eget grundläggande behov. Det kan till exempel vara fråga om situationer där den enskilde har stora begränsningar i kommunikationsförmågan eller det av andra skäl som har samband med den enskildes funktionsnedsättning krävs att insatserna ges av någon som har ingående kunskaper om honom eller henne. Insatserna kan även vara kvalificerade om de förutsätter en omedelbar fysisk närhet till den enskilde i samband med integritetsnära situationer och innehåller moment som i det närmaste är att betrakta som praktiska. Vad som krävs för att insatserna ska anses vara kvalificerade får även fortsättningsvis ytterst avgöras i rättstillämpningen.²¹

¹⁹ Se 9 a § första stycket 7 LSS och prop. 2021/22:244 s. 66.

²⁰ Se 9 a andra stycket LSS och prop. 2021/22:214 s. 69 f. som hänvisar till bland annat HFD 2020 ref. 7 p. 26.

²¹ Se prop. 2021/22:214 s. 70.

Grundläggande behov som ska vara assistansgrundande i sin helhet

Det förtydligas i 9 a § tredje stycket LSS vilka grundläggande behov som ska vara assistansgrundande i sin helhet, oavsett hjälpens karaktär. Det gäller andning, stöd på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga skada samt stöd som avser egenvård på grund av vissa medicinska tillstånd. Det gäller även hjälp med måltider i form av sondmatning och hjälp i form av kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser.²²

Innebörden av bestämmelsen är att det vid bedömningen av rätten till personlig assistans för dessa grundläggande behov saknar betydelse i vilken utsträckning hjälpen anses vara av privat eller integritetskänslig karaktär. Stödet ska således vara assistansgrundande i sin helhet.²³

Ett föräldraavdrag införs som ska beaktas vid bedömningen av barns rätt till personlig assistans

I 9 f § andra stycket LSS införs det en bestämmelse som reglerar hur föräldraansvaret ska beaktas vid bedömningen av barnets rätt till personlig assistans och i vilka fall något föräldraansvar inte ska beaktas vid den bedömningen. Föräldraansvaret enligt föräldrabalken påverkas inte av bestämmelsen i LSS.²⁴

Av det nya andra stycket följer att föräldraansvaret enligt föräldrabalken ska beaktas vid bedömningen av barnets behov av personlig assistans genom att det görs schablonavdrag (föräldraavdrag). Schablonavdragen ersätter det avdrag för föräldraansvar som hittills har gjorts efter en individuell prövning i varje enskilt fall. Föräldraavdraget ska fastställas med hänsyn till barnets ålder. Det ska göras ett schablonavdrag från grundläggande behov och ett schablonavdrag från andra personliga behov. Att avdragen ska fastställas med hänsyn till barnets ålder innebär att alla barn i samma ålder ska få samma schablonavdrag. Föräldraavdragens storlek framgår av 6 a § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade och bilagan till samma förordning. Även om föräldraavdragen fastställs med hänsyn till barnets ålder innebär ett sådant schablonavdrag att även den del av föräldraansvaret som beror på barnets utveckling och övriga omständigheter ska anses ha beaktats.²⁵

Föräldraavdraget görs genom en schablon

Införandet av ett schabloniserat föräldraavdrag ändrar inte bedömningen av rätten till personlig assistans på något annat sätt än att föräldraavdraget ersätter det avdrag för föräldraansvar som hittills har gjorts efter en individuell prövning i varje enskilt fall.²⁶

Föräldraavdrag ska göras från sådana hjälpbehov som kan bero på barnets assistansgrundande funktionsnedsättning, vilket innebär att hjälpbehov som

²² Se 9 a § tredje stycket LSS, prop. 2021/22:214 s. 70 och prop. 2021/22:244 s. 66 f. som hänvisar till RÅ 2009 ref. 57, HFD 2018 ref. 21 och HFD 2019 ref. 56.

²³ Se prop. 2021/22:214 s. 71 och prop. 2021/22:244 s. 68.

²⁴ Se prop. 2021/22:244 s. 70 och prop. 2021/22:244 s. 66.

²⁵ Jämför 9 f § första stycket LSS och se prop. 2021/22:214 s. 71 f.

²⁶ Se prop. 2021/22:214 s. 72.

skulle kunna bero på barnets ålder inte ska brytas ut före föräldraavdraget. Det föräldraansvar som en vårdnadshavare normalt har för ett barn på grund av barnets ålder beaktas istället genom det föräldraavdrag som görs. Till vilken del hjälpbehovet ska anses bero på barnets ålder avgörs med andra ord genom föräldraavdraget. Annars skulle föräldraansvaret beaktas två gånger.²⁷

Avdraget ska göras från det samlade assistansgrundande hjälpbehovet, dock inte från de hjälpbehov som är undantagna, se avsnittet *Hjälpbehov hos barnet som undantas från föräldraavdraget*. Hjälpbehovet före föräldraavdraget omfattar inte behov som tillgodoses på annat sätt (till exempel genom skola, barnomsorg eller andra insatser).²⁸

Om barnet har behov av dubbel assistans under fem timmar per vecka är det tio timmar per vecka som ingår i det samlade hjälpbehovet i den delen. Hela den faktiska tiden för väntetid och beredskap²⁹ ingår i det samlade hjälpbehovet för andra personliga behov. Det samlade hjälpbehovet ökar inte för att ett barn har behov av hjälp med flera olika behov samtidigt. En timme kan således endast räknas med en gång i det samlade hjälpbehovet såvida inte barnet har behov av hjälp från två eller flera assistenter samtidigt.³⁰

Hjälpbehov hos barnet som undantas från föräldraavdraget

Genom en punktuppräknning regleras vilka hjälpbehov hos barnet som ska undantas från föräldraavdrag. Liksom tidigare gäller att hjälpbehov som avser andning, åtgärder som är direkt nödvändiga för att hjälp med andning ska kunna ges, måltider i form av sondmatning och åtgärder som är direkt nödvändiga för förberedelse och efterarbete i samband med sådana måltider alltid ska vara assistansgrundande i sin helhet utan något avdrag för föräldraansvar.³¹

Nytt är att även grundläggande behov från och med den månad då barnet fyller 12 år, andra personliga behov före den månad då barnet fyller ett år och andra personliga behov från och med den månad då barnet fyller 18 år ska undantas.³²

Även behov som avser egenvård på grund av vissa medicinska tillstånd ska undantas från föräldraavdrag. Något föräldraavdrag ska inte heller göras från behov av hjälp med åtgärder som är direkt nödvändiga för att sådant stöd ska kunna ges. Sådana direkt nödvändiga åtgärder ger rätt till personlig assistans för andra personliga behov.³³

Innebörden av att något föräldraavdrag inte ska göras är att tid för behovet i fråga inte ska räknas med i det samlade hjälpbehovet före föräldraavdraget. Efter att föräldraavdraget har gjorts ska tiden för behovet i stället påföras i sin helhet vid beräkningen av det assistansgrundande hjälpbehovet.³⁴

65-årsgränsen höjs till 66 år

Ändringarna i LSS den 1 januari 2023 innebär vidare att den tidigare 65-årsgränsen i 9 b § LSS avseende förutsättningarna för insatser efter viss ålder

²⁷ Se prop. 2021/22:214 s. 39 och 72.

²⁸ Jämför 7 § första stycket LSS och se prop. 2021/22:214 s. 72.

²⁹ Jämför 9 a § fjärde stycket LSS.

³⁰ Se prop. 2021/22:214 s. 72.

³¹ Se 9 f § andra stycket 1–4 LSS och prop. 2021/22:214 s. 72.

³² Se 9 f § andra stycket 5–7 LSS och prop. 2021/22:214 s. 72.

³³ Se 9 f § andra stycket 1–2 LSS och prop. 2021/22:244 s. 68.

³⁴ Se prop. 2021/22:214 s. 72.

höjs till 66 år. Det innebär att insatsen personlig assistans avser tid efter det att den insatsberättigade har fyllt 66 år endast om insatsen har beviljats innan han eller hon har fyllt 66 år, eller ansökan om sådan insats inkommer till kommunen senast dagen före 66-årsdagen och därefter blir beviljad. Insatsen får dock inte utökas efter det att den insatsberättigade har fyllt 66 år.³⁵ Det är en anpassning till höjningarna av de pensionsrelaterade åldersgränserna i det allmänna pensionssystemet.³⁶

Personlig assistans lämnas inte för sjukvårdande insatser

Den 1 januari 2023 införs det också en ny bestämmelse i 9 g § LSS som anger att personlig assistans inte lämnas för sjukvårdande insatser enligt HSL. Bestämmelsen motsvarar 51 kap. 5 § socialförsäkringsbalken och kodifierar gällande rätt. Med sjukvårdande insatser enligt HSL avses sådana insatser som är hälso- och sjukvård enligt 2 kap. 1 § samma lag och som utförs i verksamhet hos en vårdgivare eller huvudman enligt den lagen.³⁷

För att sjukvårdande insatser ska kunna ge rätt till personlig assistans förutsätts att det är fråga om hälso- och sjukvårdsåtgärder som utförs i form av egenvård och faller utanför tillämpningsområdet för HSL.³⁸

³⁵ Se 9 b § LSS och prop. 2021/22:181 s. 199.

³⁶ Se prop. 2021/22:181 s. 199.

³⁷ Se prop. 2021/22:244 s. 68 som jämför med HFD 2018 ref. 21, proposition 2018/19:145 Personlig assistans för hjälp med andning s. 19 och proposition 2019/20:92 Personlig assistans för samtliga hjälpmoment som avser andning och måltider i form av sondmatning s. 23 f.

³⁸ Se 2 och 5 §§ lagen om egenvård samt prop. 2021/22:244 s. 60–62 och s. 68 f.

Denna information (art.nr. 2022-12-8313) kan laddas ner från Socialstyrelsens webbplats: www.socialstyrelsen.se/publikationer.
